

Korte mededelingen

Massale vogelslaching in Kentucky en Tennessee

Het Amerikaanse leger heeft begin februari in de bossen van Fort Campbell in Kentucky en ook in Tennessee een actie ondernomen tegen de twintig miljoen vogels (vooral lijsterachtigen, naar wij menen de Redwing). Berichten spreken over 4 tot 6 helikopters die een chemisch middel, Tergitol, verspreidden die de beschermende olie van de veren oploste, zodat de vogels doodvroren. De vogels veroorzaakten overlast aan het vliegverkeer en bemoeilijkten stijgende en landende vliegtuigen. Bovendien zouden de vogels een bedreiging voor de gezondheid van de mens en het vee in Fort Campbell vormen.

'Het Vogeljaar' heeft geprotesteerd tegen deze massamoord en ook 'Dierenbescherming' heeft een protestbrief verzonden. Andere organisaties bleven de 'kat uit de boom kijken'. Gezien voorgaande ervaringen menen wij dat het doden van massa's vogels óf totaal geen zin heeft (zie bepaalde soorten in Afrika) óf het spoedig uitsterven van een algemeen voorkomende soort sterk bevorderen (waarvan in Amerika diverse voorbeelden bekend zijn). Het doden van zulke grote aantallen kan niet goedgekeurd worden, terwijl momenteel diverse humanere middelen voor het verjagen van vogels bekend zijn. (Zie ook 'Vögel der Heimat' jrg. 45 — nr. 10/11 1975 — pag. 216).

De Zeearend in Zweden in 1974

Het in 1971 in Zweden gestarte project Zeearend werd in 1974 voortgezet. Zoals bekend herbergt Zweden twee populaties Zeearenden, één in Lapland en één langs de kust van de Oostzee/Botnische Golf. De Lapland-populatie is nog onvolledig bekend; jaarlijks worden nog niet eerder vastgestelde nestplaatsen gevonden. Deze populatie heeft tot dusver niet te lijden van vergiftigingen. In 1974 kon van 8 paar de broedcyclus worden gevolgd: 7 paar hadden succes welke totaal tenminste 11 jongen grootbrachten.

De resultaten van de Baltische populatie waren bijzonder slecht. Van de 54 vastgestelde broedparen kan van 35 paar de broedcyclus worden gevolgd. Van deze 35 paar boekten slechts 6 paar succes met in totaal 9 uitgevlogen jongen (in 1973 eveneens 6 paar met 7 jongen). De SNF poogt in het winterhalfjaar de Zeearenden te binden door het uitleggen van pesticiden-vrij vlees, waarbij kon worden aangetoond dat de meeste arenden die in 1973 en 1974 succesvol broedden, regelmatig de voerplaatsen frequenteerden. Opvallend is nog dat ondanks de bijzonder povere broedresultaten van de laatste jaren, het aantal broedparen nog constant blijft. Tussen 1964 en 1974 schommelde het aantal paren van de Baltische populatie tussen de

47 (in 1969) en de 58 (in 1968). De hoge leeftijd die Zeearenden kunnen bereiken zal hieraan niet vreemd zijn. Vanaf 1965 heeft het jaarlijks aantal uitgevlogen jongen steeds onder een niveau van 20 stuks gelegen waarvan in 4 jaar zelfs onder de 10 stuks.

● G. L. Ouweneel, Kilstraat 22, Maasdam

Indijking van buitendijkse gronden aan de Friese Waddenkust

Naar aanleiding van het artikel van Meinte Engelman in 'Trias' 4-5 (zie 'Het Vogeljaar' jrg. 23, p. 43) worden in 'Trias' nr. 1, maart 1975, pag. 14-17 enige kritische aantekeningen door Clement Carrière gemaakt in verband met de plannen tot indijking van de buitendijkse gronden aan de Friese Waddenkust.

Samen het kwaad bezweren...

Na herhaald verzoek aan het Hoofd van de afdeling Flora en Fauna van het ministerie van CRM, de heer C. J. S. Ruiter, werd enkele bestuursleden van de Speciaalclub Europese Vogels en hun hybriden, de gelegenheid geboden hun standpunt omtrent vogelvangst en -handel en de problemen die zich voordoen voor de houders en kwekers van Europese vogels, nader toe te lichten.

Er werd naar voren gebracht dat alleen door een wettelijke erkenning van de vaste voeding, de mogelijkheden voor vangst en handel op effectieve wijze beperkt kunnen worden, iets dat na tientallen jaren verbieden en in beslagname met weinig afschrikwekkende boetes, nog steeds niet is gelukt.

Geen zinnig mens kan er iets op tegen hebben dat de mens voor zijn ontspanning en genoegens vogels houdt, mits er voor dit doel geen vangst uit de natuur plaats vindt. Met de kennis die er momenteel bestaat over de juiste samenstelling van opfokvoeders is het mogelijk om een redelijk aantal jonge vogels volwassen te krijgen, zodat de serieuze kwekers elkaar, door onderling ruilen, van eigen-kweek vogels kunnen voorzien.

Voor wat betreft de Groenling, de Putter, de Kneu en de Sijs, zou er van de zijde van het ministerie de bereidheid bestaan een mogelijkheid tot vervoeren en overdragen, mits de vogels zijn voorzien van de voorgeschreven vaste voeding, in overleg te nemen.

Wij voegden hieraan toe dat de illegale en ongewenste handel van enkele andere zeer gewilde en goed kweekbare soorten, zoals de Goudvink, Barmsijs, Europese Kanarie en de Frater, zal blijven voortbestaan doordat de controlemogelijkheden tijdens aanschaf en vervoer (het vrije grensverkeer) vrijwel nihil zijn. Hoeveel Goudvinken worden er niet in Duitsland gevangen of gekocht om hier te lande met fikse winst van de hand te worden gedaan? Dan zwijgen we nog over

het percentage dat de overgang uit de natuur door verkeerde en te snelle „overwenning”, niet overleeft.

Dat de Nederlandse wetgeving zich niet hoeft aan te passen wat deze wantoestanden betreft, zoals de heer Ruiter opmerkt, is een vanzelfsprekende zaak, maar dat er geen onderscheid zou kunnen worden gemaakt tussen vogelvanger en vogelkweker, wanneer het gaat om bovengenoemde, 'illegale' soorten, is een voor ons onbegrijpelijke en niet te accepteren zaak!

Door de verplichting de gekweekte jonge vogels te voorzien van een vaste voetring is het zeker dat de clandestiene 'voorraden' beter op te sporen zijn, terwijl op een vergaande medewerking van de bonden van vogelliefhebbers kan worden gerekend wanneer een bepaald registratiesysteem zou worden ingesteld.

Hoe gemakkelijk is het nu niet om aan een wildvang 'beschermde' vogel te komen, wanneer men de 'geringe' moeite wil nemen?

En dat dit nog na jaren verbieden mogelijk is. Dat ook dit nadelig is voor de opbouw van een eigen-kweek bestand, laat zich raden.

Al deze argumenten konden er niet toe bijdragen dat er enige toezegging kan worden gedaan dat men op het departement een wat realistischer en rechtvaardiger koers zou gaan varen.

Waarom destijds het zgn. vinkenweek experiment onder auspiciën van CRM (dat als geslaagd werd beschouwd) werd opgezet, kon de heer Ruiter ons niet vertellen. Ook het aloude argument, dat er bezwaarlijk vergunning kan worden gegeven voor het houden van vogels welke op onwettige wijze in het bezit van de liefhebber zijn gekomen, ook al zouden de ouders enkele generaties terug aan de natuur zijn onttrokken, werd besproken.

Wij hopen dat dit gesprek ons wat nader tot elkaar heeft gebracht.

● H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht

Verstrikte Goudvink

Jammer dat je stukje zo eenzijdig, bevooroordeeld en bovendien onjuist is, Frits van Daalen uit Haarlem (febr.nr., 1975 'Het Vogeljaar', pag. 32.)

Indien het inderdaad zo was dat de jonge Goudvink door mensenhanden aan het nest was gekluisterd om voor eigen-kweek door te gaan, dan had de onverlaat het diertje toen het ± 6 dagen oud was een zgn. vaste voetring moeten omschuiven.

De Hoge Raad oordeelde immers in 1969 dat Goudvinken voorzien van een dergelijk bewijsmiddel uitdrukkelijk onder de 'bescherming' van de vogelhouders, -kwekers vallen, iets waar ze in de praktijk vaak beter mee af zijn dan met de voor verbetering vatbare huidige Vogelwet.

Deze rechtvaardige en m.i. juiste uitspraak is door wetswijziging weer ontkracht, zodat de ietwat voorbarige conclusie die je hebt

getrokken, mij onbegrijpelijk voorkomt.

Overigens kan je ook niet het autorijden verbieden omdat het wel eens voorkomt dat iemand zonder rijbewijs in een auto stapt en een ongeval met dodelijke afloop veroorzaakt.

Laten we in de eerste plaats samen proberen het kwaad van goudvinkenvangst en -handel te bezweren en de serieuze liefhebber (lees vogelbeschermer) en kweker van deze boeiende vogels de gelegenheid geven ongestoord zijn dieren te kunnen verzorgen.

● H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht

Reactie op de Velduil in zijn winterbiotoop

In het fraaie, met foto's voorziene, artikel over de Velduil (jrg. 22 - pag. 877-884), geschreven door Frits van Daalen, Piet Munsterman en Hans Schouten vind ik een zin over de relatie van agressie en oorpluimpjes, die mij zeer bevreemde.

Ik citeer: 'Evenals die van de Ransuil wordt de velduilenkop met oorpluimpjes getooid, deze zet hij echter alleen maar recht op bij agressie of opgewondenheid'.

Mijn waarnemingen over bovengenoemde relatie zijn namelijk geheel anders. Volgens deze zit de Velduil overdag in totale rust meestal op de grond. De oogleden zijn gesloten en van de oogkrans is niets te zien. De kop is niet opgericht. De vogel zit laag op de grond, lijkt een zeer smalle kop te hebben en valt bijna niet op. In deze toestand liggen de oorpluimpjes zichtbaar naar achteren.

Wanneer de rustende Velduil overdag attent gemaakt wordt op een prooidier of belager, worden de oogleden opgetrokken, zodat de ogen zichtbaar worden. Door deze activiteit begint de oogkrans zich duidelijk zichtbaar af te tekenen. De oorpluimpjes gaan hierdoor nauwelijks omhoog staan.

Als de vogel verder verontrust wordt, zet hij de oogkrans helemaal op, zodat van de oorpluimpjes nauwelijks meer iets te zien valt. Ook bij agressie of opgewondenheid wordt de oogkrans helemaal opgezet en vallen ook de oorpluimpjes nauwelijks meer op.

● A. P. M. Blemans, Marderhoek 45, Lelystad
D.m.v. deze (enigszins verkorte) reactie willen wij de in het artikel vermelde onvolkomenheid corrigeren. Met dank aan de goede waarnemer — Red.

Nachtelijke zang van de Heggemus

Toen ik Frits van Daalen en Henk J. Lichtenbeld 's avonds omstreeks kwart over elf op 5 juni 1975 te Hilversum de deur uitliet hoorden wij bij mijn burens in de tuin plotseling de volle zang van een Heggemus. Licht van buitenlantaarns had m.i. op de plaats waar de vogel zong geen invloed. Nachtelijke zang van de Bastaardnachttegaal werd o.m. in de nacht van 23 op 24 juni 1967 ook te Terwinselen door de heer J. Bais vastgesteld (Zie 'Het Vogeljaar' jrg. 15-nr. 6-pag. 463).

J.T.

Aksjon Trekkfugl protesteert tegen Italiaanse vogelvangst

Aksjon Trekkfugl, Singsakerb. 20, 7000-Trondheim, Noorwegen heeft samen met 10 andere, voornamelijk Noorse, organisaties een brief voor het Italiaanse gouvernement te Rome op 15 mei 1975, vergezeld van 82.120 handtekeningen, overhandigd aan de Italiaanse Ambassade te Oslo.

In deze brief wordt met klem verlangd de vogelvangst en vogeljacht op in de rest van Europa beschermde vogels onmiddellijk stop te zetten.

Een nog nauwere internationale samenwerking van alle organisaties die zich met dit probleem bezighouden of willen bezighouden, is hoog dringend gewenst.

Alle ganzen in Nederland beschermd!

In 'Natura' (jrg. 72 - nr. 6, juni 1975, pag. 74-79), nu verschenen onder een nieuwe eindredacteur, treffen we een artikel aan waarin Norman D. van Swelm wil aantonen, dat alle ganzen in ons land wettelijk beschermd zijn. Dit zelfde artikel verscheen ook in 'De Pieper' (jrg. 14 - nr. 6, 1975, pag. 57-67).

Hij schrijft dat het aanbeveling verdient de jacht op de Kleine Rietgans stop te zetten. De jachtraad heeft de minister terecht geadviseerd de jacht op de Kleine Rietgans in het gehele land te sluiten. Gezien de door de minister gehanteerde systematiek: met aparte vermelding van de ondersoorten, meent hij aan te kunnen tonen dat ook de jacht op de ondersoorten van Riet-, Grauwe- en Kolgans niet geopend is. Volgens Lebreton moet de minister, wil hij de jacht op een vogel openstellen, de ondersoort van die vogel apart vermelden. Als dat is nagelaten, dan is het rechtsgewolg, dat de jacht op die ondersoort niet geopend is. Tevens toont hij aan, dat behalve de Kleine Rietgans

nog andere ondersoorten van de Rietgans, waaronder zeer zeldzame, Nederland bezoeken of kunnen bezoeken.

Ook van Kol- en Grauwe Gans bezoeken verschillende ondersoorten ons land. Daarbij wil hij aantonen dat de jacht op ganzen in ons land gesloten is.

Zover ons bekend, heeft het dagelijks bestuur van 'Vogelbescherming' echter bij het bepalen van haar standpunt inzake de jacht op de Kleine Rietgans in ons land, wel rekening gehouden met de bedreiging van de Kleine Rietgans-populatie op IJsland.

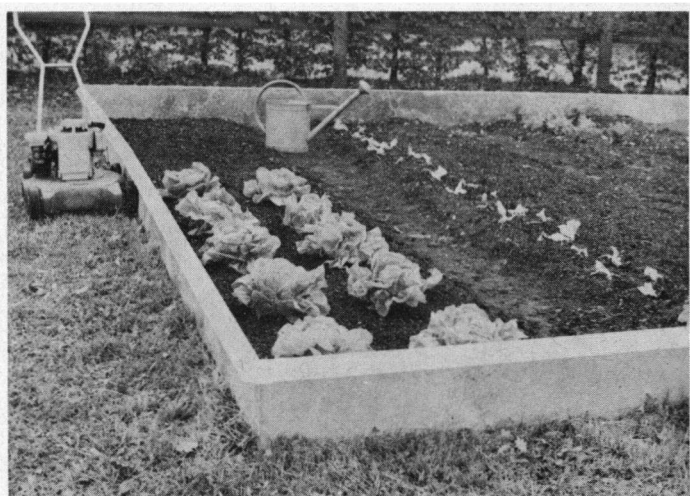
Slakkenbestrijding zonder gif

Vogelbeschermers nemen slakken in hun tuin meestal op de koop toe, omdat ze tot voedsel van onze vogels dienen. Er zijn echter ook veel plaatsen waar men pertinent alle slakken wil weren. Men wordt verzocht vooral geen gebruik te maken van slakkengif, omdat bij het strooien van dit gif ook vele andere diersoorten het slachtoffer worden, zoals vogels, egels, padden, hazelwormen en zelfs huisdieren.

In Zwitserland maakt men met veel succes gebruik van het zogenaamde 'slakkenhek' of 'Schneckenzaun' zoals men dat daar noemt. Het slakkenhek 'BIO-FIX' bestaat uit een profielvormige, 20 cm hoge, perkomeining van verzinkt blik en is zodanig gevormd dat er door geen enkele slakkensoort overheen geklommen kan worden.

Het 'slakkenhek' is eenvoudig te verplaatsen en roest- en weerbestendig. Het wordt in lengtes van 1 of 2,5 m geleverd, waarbij hoekverbindingen met schroeven aan te brengen zijn. In elk geval zijn nadere gegevens en prospectus verkrijgbaar bij Thomas J. Pfau Ing., Juchstrasze 27, CH-8116-Würenlos, Zwitserland.

Wie wil deze 'slakkenhekken' bij ons importeren en er meer bekendheid aan geven in b.v. onze tijdschriften voor landbouw en tuinieren?

**Slakkenbestrijding
zonder gif!**

Foto: Ing. Th. J. Pfau

Nesten van Dwergsterns op Texel moedwillig vertrap

In de 'Texelse Courant' van 1 juli jl. lezen wij op de voorpagina dat in het weekend van 31 mei en 1 juni totaal 23 nesten van de Dwergsterns moedwillig zijn stuk getrapt op de schelpenbank langs de Mokbaai op het AOK-terrein op Texel. Een jaar of zeven geleden zijn zij weer op het eiland komen broeden. Eén nest bleef, als een wonder, gespaard. Ook 6 nesten van Visdiefjes, 4 nesten van Bontbekplevier en één nest van de Strandplevier moesten het ontgelden. De vogelwachter Anne Boon uit Den Hoorn spreekt van een gerichte uitroeiing. De nesten waren met kleine stokjes gemerkt om het tellen te vergemakkelijken, maar dat was ook bij de nesten van de Scholekster gebeurd, waar mariniers zelfs veel grotere stokken bij hadden gezet. En deze nesten van de Scholeksters bleven onaangeroerd. Het SBB heeft voor onderzoek naar de daders contact opgenomen met commandant Nijholt van de Rijkspolitie. Op dit broedterrein is een schietbaan voor kleiduiven, waar door de leden van een schietvereniging geoefend wordt. In mei en juni mag daar echter niet geschoten worden vanwege de broedende vogels. De vernieling is kennelijk niet het gevolg van een militaire oefening en bovendien is de commandant (evenals zijn voorgangers) zich ten volle bewust van de zeldzaamheid van de Dwergsterns.

'Wie er ook als schuldige zal worden aangewezen, het is een absurde zaak dat zich een schietbaan midden in de kolonie Dwergsterns bevindt', schrijft Jan P. Strijbos. Die schietbaan zal zo spoedig mogelijk naar een andere plek moeten verhuizen, daar zijn we het allemaal wel over eens!

Merel voert Zanglijster

Vanuit onze flat in Leiden konden mijn vrouw en ik in mei 1975 duidelijk een mannetjes Merel en een Zanglijster (geslacht niet te herkennen) voedselzoekend waarnemen op een strook gras beneden ons. Korte tijd daarop zagen wij hoe de Merel een stuk brood had gevonden en het naar de andere kant van het grasveld droeg. Toen de Zanglijster hem volgde en het stuk brood half uit de snavel trok, zorgde de Merel er voor dat hij zijn vondst weer geheel in zijn bezit kreeg. Daarop werd het brood in het gras neergelegd, er werden stukjes afgetrokken en in de snavel van de Zanglijster gebracht. Dit duurde zo een halve minuut, waarna zij beide onder de struiken verdwenen en niet langer geobserveerd konden worden.

● Morgan & Johanna Sibbett, 315 Rutgers Ave., Swartmore PA 19081, Engeland

Stootvogeldiefstallen in dierenparken

Reeds in april 1973 (jrg. 21 - no. 2 - pag. 332) waarschuwden wij voor stootvogeldiefstallen. En inderdaad is deze golf ook ons land genaderd. Niet alleen in Duitsland, Zwitserland en België zijn diefstallen bekend geworden, ook in Artis werd in de nacht van 25 op 26 juni 1974 een aantal nachtdieren w.o. ook Steenuiltjes gestolen (zie ook jrg. 22, pag. 836).

In de nacht van 16 op 17 juni 1975 werd nu een ♂ Condor in Dierenpark Wassenaar gestolen, eveneens 3 Sneeuwuilen, waarvoor tijdens de diefstallen in het buitenland, ook reeds veel belangstelling was getoond.

In Wassenaar had men op jongen van het paartje Condor gehoopt. Al eerder had het wijfje een ei uitgebroed, maar helaas hebben de vogels het jong toen opgegeten. Het verlies van de met uitsterving bedreigde mannetjes Condor is zó groot dat de directie van het Dierenpark Wassenaar (telefoon 01751-79801) bereid is f 3000,— uit te betalen aan diegenen, die aanwijzingen kan geven over de verblijfplaats van de gestolen vogel.

Alle andere dierenparken in Europa zijn gewaarschuwd, zodat de vogel alleen nog in particuliere handen kan komen zonder gesnapt te worden. Zonder twijfel zijn hier nietsontziende specialisten aan het werk geweest. Intussen heeft men in Wassenaar extra bewakingsmaatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Onze waarschuwing willen wij nog eens herhalen: pas op dat stootvogels en uilen extra goed zijn afgesloten, leg alarminstallaties aan en neem goede bewakingsmaatregelen. Moeten de daders in één der vele, als paddestoelen uit de grond schietende, 'Faalkenhofen' in Duitsland gezocht worden?

Opstelwedstrijd over vogels bij Italiaanse kinderen

De Stichting Mondiaal Alternatief heeft in aansluiting op het vrijlaten van 400 vogels te Desio bij Milaan op 3 april j.l. een opstelwedstrijd voor schoolkinderen over de trekvogeltragedie weten te organiseren. De Gruppo Naturalistico della Brianza te Canzo werkt hieraan mee. Voor de beste opstellen zijn prijzen beschikbaar gesteld.

Op voorstel van de stichting zal een standbeeldje worden opgericht op de historische plaats waar de eerste keer vogels zijn vrijgelaten, door een internationale actie mogelijk gemaakt.

De heer Pio Mariani, eigenaar van het slot waar de vogels vrijgelaten werden, stelt Nederlandse kinderen die in de buurt met vakantie zijn, in de gelegenheid zijn park te bezoeken.

Inmiddels is de opstelwedstrijd in het nieuwe schooljaar ook in Milaan van start.

Koninklijke onderscheiding voor vogelbeschermer

Op 29 april 1975 werd de vogeltekenaar en schilder H. J. Slijper benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau wegens de grote verdiensten, niet alleen als kunstenaar, doch ook als actief en daadwerkelijk vogelbeschermer. De versierselen werden door de burgemeester van Bunschoten uitgereikt. Onze felicitaties aan de heer Slijper die zojuist ook tot hoofdbestuurslid van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels werd gekozen.

Wederom Spreeuwen met dynamiet gedood in België

In de eerste week van juli zijn de omgeving van de Belgisch-Limburgse fruitstad Sint-Truiden binnen zes dagen zeker een kwart miljoen Spreeuwen met enkele honderden kilo's dynamiet gedood. Hoeveel andere vogelsoorten hierbij zijn gedood, is niet bekend.

De vogels die nog niet dood waren, zijn doodgeslagen. In het Wissenbos te Borlo vielen volgens het ministerie ongeveer 95.000 Spreeuwen, geheel ontveerd, dood uit de bomen door de dynamietontploffingen.

Na een actie in Goertsehoven werden op 8 juli in Waremmen weer zo'n 100.000 Spreeuwen in hun slaap verrast. De ontploffingen geschieden onder leiding van ir. L. Engels van het Belgische ministerie van landbouw met medewerking van militairen, nadat fruitteeltorganisaties hun nood hadden geklaagd dat de kersen oogst gevaar zou lopen. Wij hebben wederom ernstig geprotesteerd en er op gewezen dat er tegenwoordig humane middelen verkrijgbaar zijn om vogels te verdrijven waar zij voor de mens schade zouden kunnen aanrichten.

Groothandelaren en consument moeten zich bedenken dat er bloed, veel bloed, aan de kersen kleef die men uit België importeert! zouden kunnen aanrichten. Op 13 juni '75 hielden het CCBV, BNVR en WWF een We-

tenschappelijk Colloquium over Spreeuwschaden te Diepenbeek. Negen specialisten hielden voordrachten.

J. T.

Zorgelijke kerkuilenstand

In 1974 werden 158 zekere en ca. 60 dubieuze broedgevallen in ons land vastgesteld, waardoor de stand op minimaal 250 en maximaal 350 broedparen wordt geschat. Het aantal potentiële broedgelegenheden is dank zij propaganda vorig jaar weer uitgebreid met ten minste 30 nieuwe broedkasten. Het jaar 1974 was echter een goed veldmuizenjaar, hetgeen ook betekent dat broedresultaten van de Kerkuil gewoonlijk ook beter zijn dan in 'muizenarme' jaren die hier meestal op volgen.

Afgelopen winter is het aantal veldmuizen op diverse plaatsen reeds drastisch teruggelopen. De uitkomsten die dan ook over 1975 worden verwacht, zullen mede door een rigoreuze vergiftigingscampagne tegen de veldmuizen met weinig optimisme tege- moet kunnen worden gezien.

Import van Afrikaanse Ooievaars in de Elzas

Omdat ook in de Elzas het aantal Ooievaars schrikbarend in aantal achteruit gaat, heeft men in Kintzheim een ooievaarsdorp opgericht waar zo'n 220 Ooievaars zijn ondergebracht uit Algerië en Marokko. Men hoopt dat de import van Ooievaars het bestand in de Elzas weer wat op peil zal kunnen brengen, ofschoon de aanwezigheid van een geschikt biotoop een eerste vereiste zal blijven. In dit park bevindt zich ook een aantal Lepelaars. Wij zijn benieuwd naar de herkomst van deze vogels!

De import van Ooievaars is niet nieuw. Prof. dr. J. Thienemann schrijft in 1931 reeds over een ooievaarsdorp en haar problemen in 1927 in de omgeving van Rossitten.

Dit seizoen waren ook in het Zwin-Reservaat te Knokke een negental ooievaarsnesten te zien. Er kwam echter helaas maar één jong groot.

J. T.

Aan de Belgische kersen kleef
spreeuwenbloed!
Foto: Dominique Arnhem, CCBV

Raaptijd kievitseieren

In een Besluit van 3 januari 1975, houdende wijziging van artikel 12 van het Vogelbesluit 1937 wordt dit artikel gelezen als volgt: 'De raaptijd van kievitseieren eindigt met ingang van 6 april'.

Dit besluit heeft, voornamelijk van Friese zijde, nogal wat protesten opgewekt. Wij hebben over dit onderwerp een oneindige stroom van krantenknipsels bijeengebracht. Hieruit blijkt o.m. dat er ook Friezen zijn die anders denken. Ook hebben verklaringen van 'Vogelbescherming' (zie o.a. 'De Braakbal' jrg. 18 - nr. 2 - april 1975, pag. 8-9 en jrg. 18 - nr. 3 - juli 1975, pag. 2-4) voor sommigen de zaak niet duidelijker gemaakt.

Het is jammer dat CRM niet in de eerste plaats de handel in kievitseieren heeft verboden en daarmee het commerciële element in deze kwestie volledig heeft uitgebannen. In vele delen van het land gaan weidevogelbescherming en het rapen van kievitseieren niet samen en daarom mag in dit opzicht niet één lijn getrokken worden. Aan de andere kant mag men ook geen voorwaarde stellen dat alleen weidevogelbescherming mogelijk is als de eieren gezocht mogen worden.

Van Controleurs-Vogelwet 1936 wordt overigens geëist dat zij bij de uitoefening van hun functie de aanwijzingen van de minister opvolgen, bovendien hebben zij de eed of belofte en verklaring afgelegd.

Nota van toelichting

In artikel 17 van de Vogelwet 1936 is sprake van een raaptijd van eieren van Kieviten, die op 1 februari aanvangt en eindigt met ingang van een bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde, niet na de 20ste april verschijnende dag, welke voor elke provincie verschillend kan zijn. Bij het inwerking-treden van voornoemde wet werd de sluitingsdatum van deze raaptijd voor het gehele land bepaald op 20 april.

Bij algemene maatregel van bestuur van 6 mei 1955 is deze datum teruggebracht tot 13 april, behoudens voor wat betreft de provincie Friesland, waar hij op 20 april werd gehandhaafd. Dit laatste geschiedde onder meer met het oog op het bijzondere karakter van de eierzoeksport in die provincie.

Deze inkorting werd destijds nodig geoordeeld, omdat de weidevogelstand, in het bijzonder die van de Kievit, ongunstig werd beïnvloed door een aantal factoren. De belangrijkste daarvan waren de ontginning en ontwatering van grote gebieden, die daarvoor aan de Kievit een geschikte broedplaats hadden geboden, de vervroegde maaitijd en het toenemende gebruik van maaimachines, alsmede het vervroegde tijdstip, waarop het jonge vee in de weiden werd gelaten.

De toen bestaande verwachting, dat deze inkorting voldoende zou zijn om een verdere achteruitgang van de stand van de Kievit te voorkomen, is echter niet in vervulling gegaan. De factoren, die destijds aanleiding

gaven tot een beperking van de raaptijd, zijn ook daarna de stand van de Kievit ongunstig blijven beïnvloeden. De ontginning en ontwatering van uitgestrekte gebieden is in versneld tempo voortgezet en de ontwikkelingen in de landbouw en de veeteelt zijn van dien aard, dat het voor de Kievit onder de gegeven omstandigheden steeds moeilijker wordt een broedsel groot te brengen.

Daar komt nog bij, dat het zoeken van kievitseieren een steeds grotere bron van verontrusting en verstoring in het veld dreigt te worden, ook voor de andere weidevogels. Dit wordt in de hand gewerkt door de langere weekeinden, langere vakanties en de sterk toegenomen motorisering, waardoor er beduidend meer gelegenheid is om in de raaptijd het veld in te trekken en daarbij grotere afstanden af te leggen.

Met het oog op het voorgaande is een verder gaande beperking van de raaptijd van kievitseieren noodzakelijk. Als sluitingsdatum van de raaptijd is voor het gehele land 6 april aangehouden. Een uniforme sluitingsdatum is namelijk met het oog op een doeltreffende controle te prefereren boven afzonderlijke sluitingsdata voor Friesland en voor de overige provincies. Verder is een latere sluitingsdatum van deze raaptijd voor Friesland onder de gegeven omstandigheden ook niet langer te rechtvaardigen.

De hierbij voorgestelde beperking van de raaptijd moet tevens worden gezien als een bijdrage van Nederlandse zijde aan de harmonisatie van de maatregelen tot bescherming van de Kievit in het Benelux-gebied. Van Belgische zijde werd in dit verband reeds besloten tot een belangrijke beperking van de jacht op de Kievit; deze werd namelijk teruggebracht van zeven tot drie en een halve maand. Hierbij werd de sluitingsdatum op 15 december in plaats van op 28 februari vastgesteld.

De voorgestelde nieuwe redactie van artikel 12 van het Vogelbesluit heeft nog slechts betrekking op het einde van de raaptijd van kievitseieren; de aanvang van deze raaptijd (1 februari) wordt reeds geregeld door artikel 17 van de Vogelwet 1936.

De Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, W. Meijer.

Vergelijking jacht en leefwijze van kiekendieven

Er zijn plaatsen waar Bruine, Blauwe en Grauwe Kiekendief dicht bij elkaar broeden, en deze soorten houden er ogenschijnlijk de zelfde jacht- en verdere leefwijze op na. Is er concurrentie, o.a. ten aanzien van het voedsel, of verschilt de oecologie van deze soorten dusdanig dat daar geen sprake van is?

Door studenten van de Vrije Universiteit te Amsterdam werd dit vanaf 1959 onderzocht op de Waddeneilanden, in Flevoland, de Peel en in Frankrijk. De proefkeuze werd be-

keken door schuilhutwaarnemingen bij nesten, en door de inhoud van braakballen en andere prooiresten te determineren. De prooien werden ingedeeld in categorieën, waarvan het percentage van voorkomen in het voedsel werd berekend.

Overlap in voedsel trad tussen Blauwe en Grauwe Kiekendief vooral op bij muizen en vliegvlugge kleine zangvogels, tussen Blauwe en Bruine Kiekendief vooral bij Fazantenpulli en kleine konijntjes. Bij Blauwe en Bruine Kiekendief namen de mannetjes gemiddeld kleinere prooien dan de wijfjes.

Dit alles geldt voor de broedtijd. Het voedsel in de winter werd onderzocht bij de Blauwe Kiekendief in Flevoland, Lauwerspolder en Terschelling, bij de Bruine Kiekendief in Zuid-Frankrijk. Blauwe Kiekendieven aten vooral zangvogels, en bij voorkeur veldmuizen, indien deze talrijk waren. Bruine Kiekendieven maakten veel jacht op watervogels, vooral als deze ziek of gewond waren; tevens aten ze veel aas.

De Grauwe Kiekendief overwintert in Afrika. Over het voedsel aldaar is weinig bekend. Hoewel er dus overlap in het voedsel kon worden aangetoond, is het waarschijnlijk dat de voedselconcurrentie tussen de soorten meevalt. De Bruine Kiekendiefmannetjes zochten hun voedsel overwegend in de directe omgeving van het nest meestal binnen een straal van 2 km en joegen daarbij veel boven het broedbiotoop (riet) en andere vrij hoogopgaande begroeiing (bijv. duinstruweel).

Grauwe Kiekendiefmannetjes prefereerden kortere vegetaties en joegen tot veel grotere afstand van het nest (meer dan 12 km werd gemeten). De Blauwe Kiekendiefmannetjes namen in dit opzicht een middenpositie in. Van alle soorten joegen de wijfjes overwegend in de directe omgeving van het nest. Jonge Grauwe Kiekendieven krijgen de meeste, jonge Bruine Kiekendieven het kleinste aantal prooien per tijdseenheid op het nest. Gemiddeld broedde overal de Bruine Kiekendief het vroegst in het jaar, de Grauwe Kiekendief het laatst. Men kan beredeneren dat in verband hiermee het een gunstige factor is dat bij de kiekendieven, zoals bij de meeste stootvogelsoorten, de mannetjes kleiner zijn dan de wijfjes.

Van de drie soorten is de Bruine Kiekendief het grootst, de Grauwe Kiekendief het kleinste. Vermoedelijk staat hiermee, en met de grootte verschillen in het vangapparaat (onderzocht door dr. E. Nieboer) in verband dat de Bruine Kiekendief gemiddeld de grootste prooien pakt en de Grauwe Kiekendief de kleinste.

Deze verschillen in gemiddelde prooigrootte waren het grootst tussen de wijfjes van de drie soorten onderling. Dat deze verschillen tussen de mannetjes onderling kleiner zijn zou verband kunnen houden met het feit dat vooral de mannetjes sterk verschillen in jachtgewoonten (zie boven).

Van de drie soorten nam gemiddeld de

Blauwe Kiekendief de meeste moeilijk grijpbare prooien, vooral vliegvlugge zangvogels. Het eten van eieren of aas, voedsel waarvoor geen grote wendbaarheid vereist is, werd zelden of nooit gezien. De Bruine Kiekendief daarentegen at regelmatig aas en eieren, terwijl vliegvaardige zangvogels slechts een klein percentage van het voedsel uitmaakten. De Grauwe Kiekendief nam wat dit betreft een tussenpositie in, maar bleek veel wendbaarder dan de Bruine Kiekendief. Uit de prooisamenstelling leek het ook waarschijnlijk dat van alle drie de soorten de mannetjes wendbaarder zijn dan de wijfjes.

De winterwaarnemingen, waaruit bleek dat Blauwe Kiekendieven meer wendbare prooien namen dan Bruine Kiekendieven, bevestigden de vergelijkbare waarnemingen uit de broedtijd.

W. J. A. S.

W. J. A. Schipper (1973): A comparison of prey selection in sympatric harriers, Circus, in Western Europe. De Giervalk 63, pp. 17 - 120.

Poster van de Europese Gemeenschap

'Geef ze lucht en ruimte' is de titel van een poster (96 cm x 66 cm) die door de Voorlichtingsdienst van de Europese Commissie is uitgegeven. Deze poster is gratis verkrijgbaar bij het Voorlichtingsbureau van de Europese Gemeenschap, Lange Voorhout 29, 's-Gravenhage (tel. 070 - 469 326) of Rue de la Loi 244, 1049 Brussel, België (tel. 735 00 40) of Centre européen du Kirchberg, Luxemburg (tel. 479 41).

Vogeltjesmuseum, Eindhoven

Het Vogeltjesmuseum is een ouderwetse verzameling van opgezette vogels en zoogdieren w.o. diarama's. De meeste dieren zijn afkomstig uit Brabant waarvan de oudste exemplaren zeker 100 jaar oud zijn. De beheerder St. v. d. Putt (privéadres: Dijk 26, Eersel N.B.) is verbonden aan de dienst van gemeentewerken, afdeling Plantsoenen, gemeente Eindhoven.

Het is geopend woensdag-, vrijdag- en zondagmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Toegangsprijs f 0,50, scholieren f 0,25.

Het Museum bevindt zich in het Waaggebouw, hoek Paradijslaan, Eindhoven.

Vogelmuseum Oudenbosch

In Oudenbosch bevindt zich ook een Vogel-museum (Markt, ingang Mariaschool, naast St. Louis) waar zich ruim 1000 opgezette vogels bevinden w.o. 750 in Nederland voorkomende soorten en tal van albinistische exemplaren en o.m. een melanistische Goudvink. Het museum is geopend op elke dinsdag, donderdag en elke eerste en derde zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur. Eventueel kan men met mevr. M. Jansen-Stehouwer (tel. na 18.00 uur: 01652-2082) een afspraak voor bezoek aan het museum maken. Toegangsprijs f 0,50.

Scholekster broedt op paal

Van de Scholekster zijn tal van vreemde nestplaatsen bekend zoals op platte daken (zie ook jrg. 20 - pag. 161), tussen spoorwegrails, onder bomen en zelfs in volle woonbuurten.

Bijgaande foto's werden op 26 april 1975

Gorredijk, 26 april 1975

Foto's: Jan de Vries, Gorredijk

gemaakt te Gorredijk waar een paartje Scholekster op een wat door weer en wind aan de bovenkant, uitgeholde paal in de afrastering van een weiland bij de huishoudschool broedde.

In 'Birds', Vol. 5 - Nr. 5 - sept.-okt. '74 - pag. 19 staat een serie kleurenfoto's van een zelfde geval. (foto's William S. Paton). In Groot-Brittannië komt het broeden van Scholeksters op palen e.d. vaker voor, vooral in Schotland. In 'A Field Guide to Birds Nests' van Bruce Campbell en I. J. Ferguson-Lees (1972) staat 'exceptionally on stumps and hollowed tops of posts'.

Op 26 juni 1975 nam de heer C. J. de Graaf (Den Helder) een broedende albino Scholekster waar op 3 normale eieren bezuiden het AOK op Texel.

J. T.

Broedvogelinventarisatie van de Vuntus

Het verslag van dit rapport vermeld in het vorige nummer (pag. 132) is à f 2,— + f 1,30 porto verkrijgbaar door storting op girorek. 1.876.237 t.n.v. J. Harder, Hilversum met vermelding 'Rapport Vuntus'. Het eerder vermelde girorek.nr. werd onjuist vermeld.

De Meerkoet als eierrover

Toen ik op 22 april 1975 de vier kievitsnesten nog eens controleerde, die ik ontdekt had op de oeverlanden van een duinmeer in de Overveense duinen, bleek een der legfels verdwenen te zijn. Werk van Eksters of Zwarte Kraaien denk je dan. Vooral als je iets verderop een paar eischaafragmenten vindt. De jachtopzieners hebben daar dit jaar niet minder dan ruim 20 eksternesten gevonden en ofschoon zij elk jaar een groot aantal Eksters 'opruimen' en deze langstaarten duchtig achter de vossen zitten, worden toch elk voorjaar weer vele eksternesten gevonden en men vraagt zich af, waar komen toch al die Eksters vandaan. De koddebeiers beweren dat deze 'deugnieten' uit de bossen van de landgoederen langs de binnenduinstrand stammen of uit het daarachter liggende polderland. Daar heeft men te veel tolerantie met de Eksters en zo zouden zij telkens het duingebied infecteren.

Vanuit een ander kievitsnest, dat aanvanke-lijk drie eieren bevatte, was één ei verdwenen. Daar ik meende dat de eieren niet broedwarm waren en mogelijk verlaten waren wilde ik zekerheid hebben en stelde mij op grote afstand verdept op. Na een half uur verscheen er een Kievit en zat even daarna in broedhouding op het nest. Een half uur later verliet de Kievit het nest en kort daarop kwam er een Meerkoet, die het duinmeer verliet en het land opkwam. Langzaam kwam deze in de nabijheid van het kievitsnest en toen hij boven het nest stond zag ik met mijn 10-x vergrotende prisma-kijker dat hij pikkende bewegingen maakte. Toen hij het kievitsnest verliet, ging ik poolshoogte nemen en vond de beide eieren leeggedronken. De misdadiger had ik op heterdaad betrapt. Nog nooit had ik iets gemerkt van het roven van vogeleieren door Meerkoeten. 'The Handbook of British Birds' zegt: 'Also recorded as taking eggs of Great Grebe and killing young ducklings'. Van de Purperkoet, een verre verwant van de Meerkoet zag ik in het Bird Sanctuary van de Ronde Vlei in Zuid-Afrika indertijd hoe deze vogel eieren roofde uit de nesten van Koereiger en Geelbekreiger. Na een paar eieren geconsumeerd te hebben, knipte hij een stukje van een rietstengel en at dat op, waarbij hij de rietstengel met zijn poot vasthield. Daarna weer een ei ter afwisseling en het was om zo te zeggen telkens een ei met een rietje. Het was de eerste maal dat het roven van eieren door het Purperhoen werd vastgesteld en gedocumenteerd door een kleurenfilm en de nodige foto's.

● Jan P. Strijbos, Claus Sluterweg 2, Heemstede

Het dicht bij elkaar nestelen van Meerkoet en Fuut wordt vaak niet als een toevalligheid beschouwd. Eind april '75 zagen wij zo'n geval in de slotgracht van het Slot Loenersloot (U.). De

Meerkoeten verjoegen de Futen door telkens op het futennest te gaan zitten en naar Baronesse M. van Nagell mij meedeelde verjagen de Meerkoeten de Futen vaak (zie ook 'Der Falke' jrg. 22 - nr. 3 - pag. 103).

In het 'Handbuch der Vögel Mitteleuropas' Band 5, pag. 562 lezen we: 'das Austrinken von Eiern verschiedentlich beobachtet worden (Lappentaucher, Lachmöwe, Teichhuhn, Fasan, Stockente).'

J.T.

Pimpelmees met lutino-achtige kenmerken

Op 23 december 1974 ontving ik bericht van ir. F. van Loo (Hilversum) dat zich bij hem in de tuin aan de Boslaan een bijzonder licht gekleurde Pimpelmees vertoonde en zijn gedachten gingen uit naar de Pleskes Mees.

Zijn buurvrouw mej. M. Eising had het vogeltje ontdekt en zag het ook regelmatig bij haar in de tuin. De zelfde dag werd ik ook in de gelegenheid gesteld de vogel te komen bekijken. Reeds op grote afstand viel het vogeltje op door het lichte uiterlijk als het door de tuinen zwierf en deed denken aan een witte kanarie. Een voedselkorfje (waarvan ir. Van Loo er een groot aantal voor 'Vogelbescherming' fabriceerde!), met een kluit margarine en wat ongepelde apenootjes, bleek een goede trekpleister te zijn. De slag- en staartpennen waren wit, terwijl de koptekening in grijsblauwe contouren nauwelijks zichtbaar was. De borst was wit-achtig, vooral onder de hals en aan de dijen waar wat meer geel doorkwam.

Toen ik op 31 december 1974 de vogel voor de tweede maal kwam bekijken scheen het dat de kleuren iets scherper waren zodat ik het vermoeden uitsprak dat er misschien twee van deze lichtgekleurde Pimpelmezen aanwezig zouden zijn. Ook ir. Van Loo en zijn echtgenote begonnen nu te twijfelen, ofschoon nimmer tegelijkertijd twee van deze licht gekleurde exemplaren werden gezien. De mogelijkheid bestaat dat er meerdere vogels uit het zelfde legsel voorkwamen. Ook mej. Eising sluit de mogelijkheid niet uit. Ditmaal waren slag- en staartpennen ook wit, gelig-beige vleugeldekkveren, donkerbruine ogen, bijzondere lichte borst terwijl onder de hals en aan de dijen een wat gelere kleur doorkwam. De rug was vaalgeel met een zweefje groen dat een groengele indruk maakte. Vleeskleurige poten.

Ir. Van Loo maakte enkele kleurenfoto's van de vogel. Wij kwamen tot de conclusie met een kleurafwijking te doen te hebben gehad, waarbij klaarblijkelijk de melaninen te weinig zijn ontwikkeld en waarvan men de neiging heeft aan een Pleskes Mees te denken. De bleke kleur van de slagpennen wees daar o.m. ook op. Tot tenminste 24 januari 1975 was de vogel aanwezig. Bij terugkomst van de familie Van Loo op 8 februari 1975 werd de vogel niet meer gezien.

J. T.

Over vroege futenbroedsels

Ten vervolg van mijn mededeling 'Vroege en late Futen-broedsels' in het februari-nummer van dit blad (pag. 35), kan nu melding worden gemaakt van een nog belangrijk vroeger broedgeval van de Fuut, zeker wel het gevolg van de uitzonderlijk milde winter, welke nu werd beleefd.

Een vriend van mij, Dirk Stam te Noorden bij Nieuwkoop, vond daar op 26 januari '75 een futennest met 1 ei, dat er kort daarop 4 bevatte. Bij regelmatige observatie, welke plaats kon vinden zonder dat de broedende vogel werd gestoord, bleek het nest constant bezet te zijn. Dit was ook nog het geval op 28 februari toen ik de plaats bezocht en mij van dit vroege broedgeval kon overtuigen. Het door een Fuut bezette nest lag te midden van een dorre vegetatie van een geheel door water omringd riet-complexje, circa 15 m verwijderd van een smal voetpad en dus zonder boot onbereikbaar.

Omdat het op die dag fraai, niet koud weer was, werd het verantwoord geacht om het nest met een roeiboortje te benaderen en de inhoud te onderzoeken. Het bleek toen nog twee eieren te bevatten zonder dat iets van jongen werd bespeurd en ook de op enige afstand van het nest rondzwemmende partner van de broedvogel scheen geen pulli onder de vleugels te dragen.

Kort nadat op 26 januari dit nest voor het eerst werd ontdekt vond Stam nog een tweede futen-nest, eveneens met één ei, maar enkele dagen later was dit ei verdwenen en de vogels schenen het nest te hebben verlaten; het was ook op 28 februari ledig.

Toen ik die dag met de auto naar Noorden reed, werd daar in de buurt in een brede wetting een op een groot nest zittende Meerkooit opgemerkt, welke de indruk maakte 'stevig te broeden', maar dat nest kon niet worden onderzocht, zodat geen zekerheid werd verkregen of er inderdaad eieren waren.

Hopelijk zal deze mededeling ertoe leiden, dat meer uitzonderlijk vroege broedgevallen van diverse vogelsoorten ter kennis zullen worden gebracht van de redactie van 'Het Vogeljaar'.

● A. Hoogerwerf, P. C. Hooftstr. 8, Bakkum N.H.

Vroege Futen

De Fuut die ik op 4 februari 1975 broedend in Kortenhoeft aantrof blijkt niet de vroegste van deze zachte winter te zijn. Op het ogenblik (12-3-75) zwemt een andere Fuut met twee jongen rond op de Kortenhoeftse Plas-sen (med. E. Boeve & Zn., Y. S. Vogel). De jongen waren volgens de heer Boeve op 9 maart enkele weken oud. Hij taxeerde zelfs vier weken. Teruggerekend zou de Fuut omstreeks 9 maart jongen moeten hebben ge-

had. Dit stemt overeen met de waarneming van de heer Vogel, die de Fuut met 2 jongen omstreeks 22 februari zag en dacht dat de jongen toen een dag of tien oud waren. Dit betekent dat de vogel omstreeks 10 januari de vier eieren moet hebben gehad. Nog verder teruggaand moet er sprake zijn geweest van een paring omstreeks de kerstdagen 1974! Bij de eerste waarneming door de heer Boeve had de Fuut nog 4 jongen. Twee overleefden de koude rond 15 februari niet.

● J. L. M. Bos, Parallelweg 9, Bussum

In 'De Korhaan' (jrg. 9 - no. 2 - maart/april 1975) schrijft mevr. M. Hagen-van Swaay dat in 1973 op de Stichts Ankeveense Polder een paartje op 5 maart 1973 met de nestbouw begon. In 1974 zag zij op 11 januari de eerste Futen komen en 12 maart waren de jongen uitgekomen.

Deze winter begon eerste kerstdag de balts en vanaf 25 januari zaten ze afwisselend op het nest en toen 5 februari een foto in 'De Gooi en Eemlander' (van J. L. M. Bos, zie boven) stond, hoopte zij dat haar Fuut de primeur zou hebben. Helaas werd in de nacht van 5 op 6 februari het nest verlaten. Het vroege toen een graad of vier. In 'De Korhaan' jrg. 9 - no. 3 - mei/juni 1975 - pag. 11 schrijft mevr. E. M. Mulder-Eenjes dat te Naarden al op 14 januari 1975 een paartje op de takken van een in de gracht gevallen boom een nest had gebouwd. Het nest raakte later los en spoelde weg. De vogels konden pas na een derde poging een broedsel grootbrengen.

Ook in Engeland (Weston Turville Reservoir, Bucks.) kwamen op 7 februari reeds 3 jongen uit die voorspoedig opgroeiden. Op 5 februari was nog een tweede paar bezig met nestelen, waarbij op 13 februari vier eieren werden vastgesteld. (Henry Mayer-Gross in 'BTO-News' Number 72, May 1975, pag. 2).

Discussie over de jacht in Alkmaar

Een commissie van de Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier heeft stellingen over de door hen genoemde 'zwakke' plekken in de Jachtwet opgesteld. De bedoeling is om over deze stellingen te discussiëren, samen met leden van zusterorganisaties die hiervoor zijn uitgenodigd. De Tweede Kamer, die de Jachtwet in studie heeft, zal van hun standpunt in kennis worden gesteld. Bovendien is er een stencil verspreid, ondertekend door Hein Rijken, Norman van Swelm en Rob Moolenbeek, waarbij zij de jacht aanvallen en enkele organisaties betichten van hun slap standpunt in deze kwesties. In aansluiting hierop verscheen ook zojuist 'Jacht is een onverantwoorde vorm van: 'recreatie', 'sport' of 'natuurbescherming' door Rob Moolenbeek in 'Trias' nr. 2 - juli 1975 - pag. 20-24. Er is veel gespreksstof naar voren gehaald waarvan er wellicht gebruikt kan worden bij een voorgenomen plan tot uitwisseling van gedachten over de jacht, geuit door 'Vogelbescherming' in 'Het Vogeljaar' van oktober 1974, pag. 885.